

e-lankos.lt/j7uo

35. EUROPOS IR LIETUVOS GYVENTOJŲ MIGRACIJA Į JUNGTINES AMERIKOS VALSTIJAS XIX A. ANTROJE PUSĖJE – XX A. PRADŽIOJE

Šioje temoje MES:

- išsiaiškinsime pagrindines priežastis, kodėl XIX a. antroje pusėje – XX a. pradžioje Europos ir Lietuvos gyventojai migravo į JAV;
- palyginsime Lietuvos gyventojų emigraciją carizmo laikotarpiu ir po 1990 metų;
- nustatysime, kokių teigiamų ir neigiamų padarinių turėjo Lietuvos gyventojų emigracija 1868–1914 metais.

1. Europiečių emigracija į svajonių šalį

Perskaitykite šią potemę ir pamėginkite išspręsti nurodytą istorinę problemą.

PROBLEMA: Kodėl Europos gyventojai XIX a. antroje pusėje – XX a. pradžioje Jungtinės Amerikos Valstijās vadino svajonių šalimi?

35.1 pav. Emigrantai, iš Europos atvykę į JAV, plaukia pro Laisvės statulą, 1887 metai

35.2 pav. Emigrantai laivo denyje per kelionę į JAV 1910 metais

Remdamiesi 35.1 ir 35.2 paveikslais, padarykite dvi išvadas apie europiečių **emigraciją** į JAV XX a. pradžioje.

35.1 lentelė. Iš atskirų Europos valstybių į JAV 1870–1915 m. emigravusių gyventojų procentinė išraiška

Valstybė	Gyventojų proc.
Rusija	2,4
Suomija	20
Vokietija	9
Portugalija	21,5
Ispanija	14,5

- Iš kurių dviejų 35.1 lentelėje nurodytų valstybių emigravo daugiausia žmonių?
- Iš kurios lentelėje nurodytos valstybės XIX a. antroje pusėje – XX a. pradžioje emigravo mažiausiai žmonių? Kas, jūsų nuomone, galėjo lemti tokius skaičius?

Masinė gyventojų **migracija** itin svarbi Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) istorijoje. 1790 m. vykusio pirmojo šalies gyventojų surašymo duomenimis, JAV pirmose 13 valstijų gyveno 3 929 214 žmonių. Maždaug pusė gyventojų buvo anglų kilmės, kiti – taip pat europiečiai: škotai, airiai, vokiečiai, olandai, prancūzai, švedai, velsiečiai ir suomiai. Penktadalį gyventojų sudarė iš Afrikos atgabenti vergai. JAV plėtėsi ir gyventojų skaičius augo sparčiai daugėjant atvykėlių. Dauguma atvykstančiųjų buvo **imigrantai** iš Europos (35.1, 35.2 pav.). Patvirtintais duomenimis, tikrai 1870–1915 m. iš Europos išvyko 27 mln. žmonių, arba 6,7 proc. jos gyventojų (35.1 lentelė). Daugiau nei 15 mln. išvyko per pirmus penkiolika XX a. metų. Daugiausia Europos gyventojų emigravo į JAV. Daug mažiau – į Lotynų Ameriką.

Emigracija į JAV ėmė augti, kai ši po pilietinio karo (1861–1865 m.) atstatoma šalis išgyveno pramonės perversmą. Šalyje, ypač jos vakaruose, buvo daug laisvos žemės, be to, pramonei reikėjo daug darbo rankų. JAV valdžia atvykėlius laikė pigia darbo jėga, todėl iki XX a. trečiojo dešimtmečio imigracijos beveik neribojo. O Europoje vykstant pramonės perversmui tūkstančiai amatininkų, kurie nenorėjo arba nesugebėjo įsidarbinti gamyklose, tapo bedarbiais. Išvykti į svajonių šalį skatino ir bulvių nederlius Arijijoje, dėl nederliaus metų Europoje atsiradęs maisto stygius. Emigruoti vertė ir revoliuciniai bruzdėjimai dabartinės Vokietijos teritorijoje, kitose Europos valstybėse. Dėl saugumo, galimybių ištvirtinti, užsidirbti, išgyti nekilnojamojo turto dauguma to meto Europos gyventojų JAV vadino svajonių šalimi. Daug europiečių JAV vertino ir kaip laisvės šalį. XVIII a. antroje pusėje JAV nepriklausomybės kare kovėsi savanoriai iš Europos (prisiminkite vadovėlio 3 temą „Jungtinių Amerikos Valstijų susikūrimas“), palankiai vertinta JAV nepriklausomybės deklaracija ir šioje šalyje priimta pirmoji pasaulyje demokratinė konstitucija.

Emigravusių į JAV Europos gyventojų padėtis buvo nevienoda. Atvykėliai iš Didžiosios Britanijos, kurie mokėjo anglų kalbą, įsikurdavo greičiau. Naujajame Pasaulyje jie išgijo nekilnojamojo turto ir nesunkiai rado gerai apmokamą darbą. Sunkiau sekėsi tiems imigrantams, kurie nemokėjo anglų kalbos, neturėjo išsilavinimo. Daugumai jų vadinamojoje svajonių šalyje teko dirbti sunkius fizinius darbus tiesiant geležinkelius (35.3 pav.), anglių kasyklose, statybose, gyvulių skerdyklose. Ilgainiui dalis imigrantų įsiliejo į vietos gyvenimą – išmoko kalbą, perėmė papročius. Kita dalis europiečių, kurie užsidirbo pinigų, **reemigravo** į tėvynę ir uždirbtas lėšas investavo į verslą ar kitokią veiklą.

35.3 pav. Imigrantai ir kiti darbuotojai, tiesiantys tarpžemyninį geležinkelį per JAV
Su koku JAV vyksiu ekonominiu procesu susijusi iliustracijoje matoma imigrantų ir kitų darbuotojų veikla?

Klausimai ir užduotys

1. Kurių tautų atstovų daugiausia emigravo į JAV XIX a. antroje pusėje – XX a. pradžioje?

2. Kokios priežastys dažniausiai lemdavo europiečių sprendimą emigruoti?

3. Kuriems imigrantams pritapti JAV buvo paprasčiau? Kodėl?

TYRINĖKITE!

35.1 paveiksle matyti garsioji Laisvės statula. Pasidomėkite, kokiomis aplinkybėmis – kada, kodėl ir kaip – ji buvo pastatyta JAV.

2. Lietuvos gyventojų emigracija į JAV

Perskaitykite šią potemę ir pamėginkite išspręsti nurodytą istorinę problemą.
PROBLEMA: Kodėl XIX a. antroje pusėje – XX a. pradžioje vyko masinė Lietuvos gyventojų emigracija? Kuo ši emigracija panaši į dabartinę Lietuvos gyventojų emigraciją?

Carizmo laikotarpiu emigracija neaplenkė ir Lietuvos gyventojų, kurių daugumą – apie 90 procentų – sudarė valstiečiai. Masinės emigracijos iš Lietuvos pradžia siejama su 1867–1868 metų nederliumi. Kaimo gyventojai pirmieji ėmė stokoti maisto ir ieškoti geresnio gyvenimo užsienyje. 1868 m. prasidėjo masinė emigracija, iš Lietuvos išvyko ne mažiau kaip 1 000 gyventojų, pusė jų buvo valstiečiai. Emigravo ir kaimo amatininkai, ir darbininkai. Dauguma jų vyko į JAV, nes čia buvo gerokai daugiau galimybių gauti darbą ir didesnę atlyginimą. Kur kas mažiau emigravo į kitas valstybes ir į carinės Rusijos pramoninius rajonus (35.2 lentelė). XIX a. pabaigoje – XX a. pradžioje

35.2 lentelė. Iš Lietuvos į atskiras valstybes 1897–1914 m. emigravusių gyventojų pasiskirstymas

Metai	Valstybė	Žmonių skaičius
1897–1898	JAV	55 000
1897–1898	Didžioji Britanija	9 000
1899–1914	JAV	252 594
1897–1914	Rusija	74 000

1. Iš lentelės matyti, kad Lietuvos gyventojai emigravo ne tik į Vakarų valstybes, bet ir į Lietuvą okupavusią Rusijos imperiją. Kaip manote, kodėl?

2. Kodėl daugėjo į JAV emigruojančių gyventojų?

35.4 pav. „Titaniko“ skendimas“ (dail. Vilis Štėveris (Willy Stöwer), 1912 m.)

*** TYRINĖKITE!**
Pasidomėkite, kodėl „Titaniko“ tragedija yra tokia žinoma net šiais laikais. Nustatykite žymiausias šios istorijos ekranizacijas (sukurtus filmus).

iš Lietuvos emigravo apie 635 tūkst. žmonių, arba maždaug 25 proc. gyventojų. Lietuvą XIX a. pabaigoje – XX a. pradžioje tapo vienu iš Rusijos imperijos ir visos Europos kraštų, iš kurių emigracija vyko smarkiausiai. Apsisprendusieji išvykti turėjo įsigyti „šipkarter“, arba „laivakortes“, – kelionės laivu bilietus. Kelionės į JAV bilietas suaugusiajam kainavo apie 150 rublių. Be to, JAV muitinėje atvykėlis turėjo parodyti, kad turi 50 rublių, reikalingų įsikurti JAV. Tai nemaži pinigai: 1913 m. vidutinis darbininko mėnesio atlyginimas buvo apie 15,7 rublio, gimnazijos mokytojo – 85 rubliai, o paprasto valdininko – 62 rubliai.

Emigruoti iš Lietuvos neatbaidė ir sunkios kelionės sąlygos, patiriamos nelaimės. Kaip pavyzdį galima paminėti tais laikais didžiausio pasaulyje laivo „Titanikas“ istoriją. 1912 m. balandį iš Kvinstauno (dabar Kòvas,

Airija) į Niujorką (JAV) plaukiantis laivas susidūrė su ledkalniu (35.4 pav.). Žuvo apie 1,5 tūkst. žmonių, tarp jų ir trys lietuviai: Juozas Montvila, Eliezeras Gilinskas ir igulos narys Simas Baniulis. Išsigelbėjo 705 asmenys.

Tiek carizmo laikotarpiu, tiek po 1990 metų gyventojai iš Lietuvos emigravo pirmiausia dėl ekonominių priežasčių. Tam įtakos turėjo didesnis atlygis už darbą Europos valstybėse kaimynėse (pavyzdžiui, Prūsijoje). Carizmo metais norintiems emigruoti Lietuvos gyventojams tereikėjo slapta pereiti sieną, kad atsidurtų Rytų Prūsijoje (35.5 pav., 1 šaltinis). Emigraciją skatino ir menka Lietuvos pramonės plėtra. Tik 1861 m. panaikinus baudžiavą Lietuvoje imta plėtoti gamybą, statyti gamyklas, kurti įmones. Tuo laiku kai kurie Rusijos imperijos miestai (pavyzdžiui, Rygą, Odesa, Peterburgas) jau buvo žinomi pramonės centrai. Juose

35.5 pav. Lietuvos gyventojų emigracijos 1868–1914 m. kryptys

trūko darbo jėgos, todėl Lietuvos gyventojai ryždavo si laimės ieškoti ir ten. Atvykėlių padėtį lengvino tai, kad jie mokėjo ar bent suprato rusų kalbą. Emigruoti skatino ir tai, kad maži ūkiai negalėjo išmaitinti gausių šeimų. Įtakos turėjo ir paveldėjimo paprotys, pagal kurį ūkį paveldėdavo vyriausias sūnus. Kitiems paveldėtojas išmokėdavo jų dalį, iš kurios prasigyventi paprastai buvo neįmanoma. Taigi dažnai jaunesnieji, palikę vyriausiajam namų ūkį, traukdavo svetur ieškoti laimės. Tiesa, emigrantai planuodavo po kelerių metų grįžti į tėvynę – reemigruoti. Buvo paplitusi sezoninė migracija – žmonės vyko dirbti į kitas valstybes trumpam, vienam sezonui. Emigruoti vertė ir politinės priežastys, ypač sukrečiantys 1863–1864 m. įvykiai ir sukilimo numalšinimas. Sukilimo dalyviai rinkosi gyvenimą svetur, kad išvengtų represijų ir susidorojimo. Jauni vyrai emigravo ir vengdami tarnybos carinės Rusijos kariuomenėje.

3. Emigracijos padariniai

Perskaitykite šią potemę ir pamėginkite išspręsti nurodytą istorinę problemą.
PROBLEMA: Kodėl Lietuvos gyventojų emigracija 1868–1914 m. vertinama prieštaringai? Kokie neigiami ir teigiami emigracijos padariniai?

Emigracija carizmo laikotarpiu, kaip ir emigracija po 1990 metų, turėjo tiek neigiamų, tiek teigiamų padarinių. Be abejo, išvykdavo darbingi, fiziškai stiprūs Lietuvos gyventojai, pirmiausia – vyrai. Emigracija tiesiogiai turėjo įtakos bendram Lietuvos gyventojų skaičiui. Nors carizmo laikotarpiu daug žmonių emigravo, dėl didelio gimstamumo gyventojų skaičius lėtai augo. Tokia padėtis buvo naudinga carinei Rusijai, nes ji rusino užkariautus kraštus. Dėl Rusijos valdžios vykdomos kolonizacijos daugėjo rusų tautybės atvykėlių vadinamajame Šiaurės vakarų krašte. Gyvenantys svetur emigrantai sparčiai nutautėdavo, ypač išeivių šeimose gimę vaikai – jie greičiau pasiduodavo svetimos kultūros įtakai. Lietuvių tautinio atgimimo veikėjai suvokė sunkius migracijos padarinius, tokius kaip nutautėjimas, ir ragino Lietuvos išeivius greičiau grįžti į tėvynę ar bent jau paremti ją pinigais. O kunigas Juozas Tumas-Vaižgantas savo 1912 m. parašytoje knygoje kvietė tėvynainius likti tėvynėje: „Ne broliams išeiviams pažeminti, bet dar neišėjusiems broliams parašyta ši knygelė, šaukianti įsitikinusio balsu: *Neapleiskite Tėvynės*, nes per visus amžius visi tą patį kartojo, būk¹ tik: *Ten gera, kur mūsų nėra!*“²

Būta ir teigiamų emigracijos padarinių. Išeiviai dažniausiai pinigais stengėsi remti tėvynėje likusius giminaičius. Daugelis emigrantų užsidirbo ir grįžo į tėvynę. Čia jie įsigijo žemės ir tapo ūkininkais.

TYRINĖKITE!

Remdamiesi žemėlapiu, padarykite dvi išvadas apie Lietuvos gyventojų emigraciją 1868–1914 metais.

Klausimai ir užduotys

1. Kaip lietuviai emigrantai vadino laivo bilietus, kuriuos privalėjo įsigyti keliaudami į Vakarų?
2. Kaip susiję 1863–1864 m. sukilimas Lietuvoje ir gyventojų emigracijos procesas, vykęs XIX a. antroje pusėje – XX a. pradžioje?
3. Paaiškinkite sąvoką „sezoninė emigracija“. Kuo ji skyrėsi nuo įprastos?

35.6 pav. Vilniuje ant Tauro kalno planuota statyti Lietuvių tautos namus.

*** Kodėl prieš Pirmąjį pasaulinį karą puoselėtas planas Vilniuje pastatyti Lietuvių tautos namus nebuvo įgyvendintas?**

Išėivija įvairioms lietuvių bendrijoms teikė piniginę paramą. Pavyzdžiui, 1911 m. JAV lankėsi rašytojas ir visuomenės veikėjas kunigas J. Tumas-Vaižgantas ir kunigas Konstantinas Olšauskas. Jų kelionės tikslas buvo surinkti aukų „Saulės“ draugijos rūmų statybai Kaune. 1913 m. aukas JAV rinko lietuvių tautinio atgimimo veikėjai Jonas Basanavičius ir Martynas Yčas. Planuota iš surinktų aukų Vilniuje pastatyti Lietuvių tautos namus (35.6, 35.7 pav., 2 šaltinis). Sumanymas

¹ esą

² Juozas Tumas, „Ten gera, kur mūsų nėra, arba Neapleiskime Tėvynės! Pasakojimai, kaip mūsų išeiviams sekasi Amerikoje“, Kaunas, 1912, p. 201, 204.

35.7 pav. Atminimo ženklas „100 metų Tautos namų idėjai“ atidengimas 2007 m. vasario 16 dieną

nebuvo įgyvendintas – prasidėjo Pirmasis pasaulinis karas, todėl nepavyko atgauti į Rusijos banką padėtų Tautos namams statyti skirtų lėšų. Per abi keliones gana gausiai aukojo į JAV neseniai emigravę lietuviai. Išeiviai, negalintys parvykti, aukomis stengėsi pagelbėti tėvų žemei. Pirmojo pasaulinio karo metais JAV lietuviai pirmieji iškėlė Lietuvos nepriklausomybės idėją, vėliau pinigais šelpė atkurtą Lietuvą. Tai turėjo didelę įtaką šalies gerovei.

Klausimai ir užduotys

1. Kokie Lietuvos gyventojų emigracijos 1868–1914 m. neigiami padariniai?
2. Kaip emigrantai carizmo metais bandė padėti Lietuvai?

TYRINĖKITE!

Ką M., Yčas ir J. Basanavičius veikė Jungtinėse Amerikos Valstijose Pirmojo pasaulinio karo išvakarėse?

APIBENDRINAMIEJI KLAUSIMAI IR UŽDUOTYS

1. Kodėl XIX a. antroje pusėje – XX a. pradžioje daugiausia Europos gyventojų emigravo į JAV?
2. Kokios priežastys lėmė masinę Lietuvos gyventojų emigraciją XIX a. antroje pusėje – XX a. pradžioje?
3. Nurodykite du teigiamus ir du neigiamus emigracijos padarinius Lietuvai.
4. Emigracija iš Lietuvos XIX a. antroje pusėje – XX a. pradžioje Lietuvai ir jos gyventojams suteikė daugiau naudos ar turėjo daugiau neigiamų padarinių? Nuomonę pagrįskite.

TYRINĖKITE!

Pasidomėkite savo giminės istorija. Galbūt turite giminaičių, kurie iš Lietuvos emigravo XIX a. antroje pusėje – XX a. pradžioje? Pamėginkite surinkti informaciją (pasakojimus apie išvykusius giminaičius, jų laiškus, nuotraukas ir pan.) ir pristatykite klasės draugams.

TYRINĖKITE!

Naudodamiesi vadovėliu, internetu ir savo žiniomis, palyginkite Lietuvos gyventojų emigraciją carizmo laikotarpiu ir dabar (po 1990 m.) pagal šiuos rodiklius:

- emigracijos priežastys;
- kryptys;
- statistiniai duomenys;
- valdžios požiūris į emigraciją;
- teigiami ir neigiami emigracijos padariniai.

Iš surinktų žinių padarykite ne mažiau kaip dvi išvadas apie Lietuvos gyventojų emigraciją carizmo laikotarpiu ir dabar (po 1990 m.). Atliktą tyrimą pristatykite klasės draugams.

Darbas su šaltiniais

1 ŠALTINIS

Iš istoriko Alfonso Eidinto knygos „Lietuva ir masinė išeivystė 1868–2020 metais“

Lietuvių, neraštingų arba mažaraščių valstiečių, veržlumas ir gebėjimas pasiekti netgi tolimąją Ameriką stebina. Iš tiesų masinei lietuvių išeivystei pasisekė, nes ji naudojosi jau suorganizuotu kelionės palydovų tinklu. Istorškai susiklostė, kad masinė valstiečių emigracija iš Rusijos imperijos daugiausia buvo nelegali ir vyko slapta. Emigracijai turėjo įtakos ir pasienio susisiekimas tarp Rusijos ir Vokietijos imperijų. Etnografinės Lietuvos paribyje buvo 19 Rusijos sienos perėjimo punktų ir muitinių. Kauno gubernijos Rasėinių apskrityje buvo keturi reikšmingi emigracijai punktai: Jurbarko, Švėkšnos, Naumiesčio ir Tauragės, o Telšių apskrityje – Gargždų ir Kretingos. Rusijos pasienio sargybos žiniomis, XIX a. pabaigoje emigracija iš Kauno gubernijos vyko per visas įmanomas oficialias ir slapta vietas bei punktus. Sieną pereiti iš Rusijos į Prūsiją buvo lengviau, nes asmenį,

patekusį į prūsų pusę, saugojo Prūsijos įstatymai, o caro valdžia persekioti negalėjo. Pasieniečių liudijimu, valstybės siena kai kur buvo tokia, kad ją buvo galima lengvai pereiti dienos metu už 10 žingsnių nuo sargybinio. Pagal Alfonso Eidinto knygą „Lietuva ir masinė išeivystė 1868–2020 metais“, Vilnius, 2021, p. 42–43.

Remdamiesi šaltiniu ir savo žiniomis, atsakykite į klausimus:

- 1. Kodėl carizmo laikotarpiu masinė Lietuvos gyventojų emigracija buvo neteisėta?
- 2. Kodėl šaltinio autorius teigia, kad „masinei lietuvių išeivystei pasisekė“?
- 3. Kodėl lietuviai valstiečiai buvo neraštingi arba mažaraščiai?
- 4. Kokios gyventojų migracijos priežastys nurodytos šaltinyje?
- 5. Kaip šaltinio autorius vertina Rusijos pasieniečių darbą? Kodėl būtent taip?

2 ŠALTINIS Iš Jono Basanavičiaus atsiminimų

Pernakvojė Eitkūnuose išvažiavom per Berlyną ir Bremeną¹ ir 12 d. Bremenhaven'e² sėdome garlaivin „Prinz Friedrich Wilhelm“ ir iš čion 3 582 anglų myli³ iki New Yorko⁴ II klasės kajutoje⁵ vandeniu keliavome. Iki 17 d. buvo gana ramus laivo siūbavimas, tik šitą dieną, pakilus labai stipriam vakarų vėjui ir sujudinus labai aukštas vilnis, ėmė labai laivas siūbuoti, kad ant kojų vos galima buvo pastovėti. <...> 18 d. dėlei smarkaus vėjo labai buvo audringas Atlanto vandenynas ir didelis laivo siūbavimas <...>. 19 d. po pietų debesiai su smarkia vėtra užėjus ir palijus, visą laiką iki vakaro vandenynas tarytum padūkęs, baisiai aukštas vilnis varydamas, laivą baisiai daužė. <...> todėl ir naktį dėlei laivo smarkaus siūbavimo ilgai užmigti negalėjau ir užmigęs kelis sykius pabudau. <...> 21 d., ramiam vandeniui esant, iš ryto pasirodė iš tolo New Yorko uosto krantas, ir 10-tą vandeniu kelionės dieną, 11 val. ryto laivas jau buvo „Norddeutscher Lloyd“ halėje <...>.

Lapkričio 1 d. teko atsisveikinti su Amerika, kelionės galui atėjus. Prkalbas laikydami ir aukas rinkdami, mes buvom jas padalinę į 3 kategorijas: 1) prastos aukos nuo keleto centų iki kelių dolerių; 2) 10-ties dolerinės, už kurias mes davinėjom ypatingus liudymus⁶, kaipo už nupirktą sieksnį žemės namams statyti, ir 3) Mokslo Draugijos narių labdarių, kuriems mokesnis buvo paskirta nuo 50 iki 100 dolerių. Pirmosios rūšies aukotojų, žinoma, buvo daugiausia, mažiau antrosios, o trečiosios viso labo 81. Šitos kelionės metu surinkta aukų Mokslo ir Dailės draugijoms namams įgyti iš viso 23 799 doleriai, 36 centai, iš kurių, atskaičius kelionės išlaidas 1 468 dol. 89. cent., liekti⁷ gryno pelno 22 330 d. 47 c.

¹ Brėmeną

² Brėmerhafenas

³ mylias

⁴ Niujorkas

⁵ kajutėje

⁶ liudijimus

⁷ lieka

Pagal <http://antologija.lt/files/pdf/jonas-basanavicius-mano-gyvenimo-kronika.pdf>

Remdamiesi šaltiniu ir savo žiniomis, atsakykite į klausimus:

- 1. Koks buvo pagrindinis J. Basanavičiaus kelionės į JAV tikslas?
- 2. Kodėl šaltinio autorius į JAV vyko per Vokietiją?
- 3. Su kokiais sunkumais kelionėje susidūrė J. Basanavičius?
- 4. Kodėl šaltinyje aprašyta kelionė truko net dešimt dienų?
- 5. Nurodykite dvi į JAV atvykusio J. Basanavičiaus veiklas.
- 6. Ar J. Basanavičiui pavyko pasiekti pagrindinį kelionės į JAV tikslą? Atsakymą pagrįskite remdamiesi paskutine šaltinio pastraipa.

Sąvokos

Emigrācija (lot. *emigratio* – išsikėlimas) – vienos valstybės gyventojų išvykimas į kitą valstybę siekiant ten įsikurti ir gyventi.

Imigrācija (lot. *immigro* – apsigyvenu, įsikuriu) – užsienio valstybės piliečių ar asmenų be pilietybės atvykimas į valstybę siekiant nuolat arba ilgą laiką joje gyventi.

Migrācija (lot. *migratio* – kėlimasis, kraustymasis) – valstybės, regiono, miesto ar kaimo gyventojų kėlimasis, kraustymasis į kitą vietovę.

Reemigrācija – išeivių (emigrantų) grįžimas į tėvynę, siekiant vėl joje gyventi.